

РЕШЕНИЕ

№ 4437

гр. София, 05.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 09.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **1501** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145– чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Д. П. С., ЕГН: [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], п.к. 1612, [жк], ул. „Баба И., [жилищен адрес] ап. № 3, чрез адв. С. Д. Д., срещу Решение № 1040-21-24/12.01.2021 г. на директор на Териториално поделение- С. град на Национален осигурителен институт /ТП на НОИ- С. град/, с което е потвърдено Разпореждане № Д-21-999-00-[ЕГН]/28.10.2020г., издадено от ръководител по изплащане на обезщетенията и помощите към Териториално поделение- С. град на Национален осигурителен институт. Поддържа се, че решението, с което е потвърдено разпореждането на ръководителя по изплащане на обезщетенията е незаконосъобразно поради нарушение на материалноправни разпоредби, съществено нарушение на административнопроизводствените правила и целта на закона. Твърди, че релевантно по отношение на нарушените административнопроизводствени правила и целта на закона е обстоятелството, че за периода от спиране на изплащане на обезщетението до датата на постановяване на разпореждането Д. С. не е получавала парично обезщетение, без да е уведомена по надлежния ред от ръководителя по изплащане на обезщетенията за причините на въпросното спиране. В хода на административното производство било установено, че между Д. П. С. и [фирма] е сключен трудов договор, по силата на който жалбоподателят е приел да изпълнява длъжността секретар в дружеството срещу договорено трудово възнаграждение. В

оспорвания акт обаче липсвали мотиви, от които да се направи обосновано предположение за наличието на основание за спиране паричното обезщетение. В обжалваното решение не били посочени и в хода на производството не били събрани писмени доказателства, от които да се установява липсата на трудово, а оттам и на осигурително правоотношение. Изтъква се, че лицето е осигурено във връзка с полагания наемен труд, а не въз основа на внесените или не задължителни осигурителни вноски в негова полза. Т.е. независимо дали работодателя е внесъл или не за проверявания период задължителни осигурителни вноски това не можело и не следвало да води до неблагоприятни последици за осигуреното лице, като засяга правото му на получаване на парично обезщетение за осигурен социален риск. Позовава се на конкретна съдебна практика, която цитира. Моли съда да отмени обжалвания акт. Претендира разности.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуален представител поддържа жалбата и моли съда да отмени решението на ТП на НОИ- С., аргументирайки се в тази насока.

Ответникът – директорът на Териториалното поделение на НОИ- С. град, чрез процесуален представител оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна и недоказана. Развива съображения относно законосъобразност на оспорвания акт. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не заявява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства и на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК провери изцяло законосъобразността на обжалвания административен акт, намира за установено следното от фактическа страна:

На 18.02.2020г. в ГП на НОИ - С. град за Д. П. С. е представено чрез [фирма], ЕИК[ЕИК] Удостоверение-приложение № 10 за изплащане на парично обезщетение за бременност и раждане за остатък до 410 календарни дни по чл.50, ал.1 и чл.51 от КСО с начална дата 06.01.2020г.

Със Заповед № ЗР-5-21-00773576/24.06.2020г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО е възложено извършване на пълна ревизия по разходите на ДОО във фирма [фирма], от контролен орган на ТП на НОИ- А. Л.- старши инспектор по осигуряването, в срок от 20 работни дни, считано от датата на връчване на заповедта, за ревизирания период 26.02.2018 г. до 31.05.2020 г..

От справки в Регистъра на трудовите договори, длъжностното лице по изплащане на обезщетенията установило, че за Д. П. С. има подадено уведомление от [фирма], ЕИК[ЕИК] за сключен на 29.01.2019г. трудов договор на длъжност „секретар” с декларирано основно възнаграждение 1 100.00 лв.

Констатирано е, че дружеството е регистрирано в Търговски регистър с управител А. Б. Г., с ЕГН- [ЕГН], с размер на капитала 2 лв. След справка в „Регистър приходи” и в информационната система на НОИ е установено, че от фирма [фирма], с ЕИК[ЕИК] няма преведени осигурителни вноски за ДОО и същите възлизат в размер на 59 579.11 лв. от 2018 г., липсвали данни за представени Годишни данъчни декларации от дружеството.

С писмо изх. № 1043-21-1471 #4/13.04.2020г. е изискана информация от ТД на НАП С., и с писмо №1043-21-1471 #5 от 15.05.2020г. ТД на НАП- С. е постъпила

информация, че няма подадени годишни данъчни декларации по чл.92 от ЗКПО за финансови 2018г. и 2019г., няма регистрирани фискални устройства от 2018г.. В информационната система няма данни регистрирани обекти. Данните по чл.5, ал.4 от КСО са подавани по електронен път с КЕП.

Със съдействие на СДВР е осъществен контакт с управителя на дружеството [фирма]- А. Г.. В писмена декларация вх. № 1043-21-1471 #42/03.08.2020г. А. Б. Г. декларира, че не разполага със счетоводни документи на дружеството и трудови досиета на наети лица, не е наемал и не е освобождавал лица по трудови правоотношения и не е възлагал дейности от името на дружеството, не е подавал данни по чл.5. ал.4 от КСО, не е подавал удостоверения за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете, не разполагал с печати на дружеството и не познава наетите лица.

С Разпореждане № Д-21-999-00-[ЕГН]/28.10.2020г. на Ръководителя по изплащане на обезщетенията и помощите от ДОО, на основание чл.40, ал.4, т.2 КСО и чл.47, ал.2 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване е спряно производството по отпускане/изплащането на парично обезщетения за бременност и раждане за остатъка до 140 календарни дни по чл.50, ал.1 и ал.5 КСО по заявление- декларация приложение №10 с начална дата 06.01.2020 г., считано от 28.10.2020 г. В същото изрично е посочено, че съгласно чл.117а, ал.1 КСО обжалването на разпорежданията по чл.117, ал.1, т.2 КСО не спира изпълнението им. Изложени са мотиви, че проверката е разпоредена със Заповед № ЗР-5-21-00773576/24.06.2020г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО е във връзка с констатираната липса на внесени осигурителни вноски от осигурител [фирма] и подавани данни по чл.5, ал.4 КСО. Посочено е, че тези данни поражда обосновано съмнение за възникнало осигурително правоотношение с осигурител [фирма] и за действителния размер на осигурителния доход. Прието е, че резултатът от проверката е релевантен за преценка на правото на парично обезщетение и изчисляване на размера му, тъй като касае установяване наличието на осигурително правоотношение, което съгласно чл.10, ал.1 от КСО възниква при упражняване на трудова дейност от лицето, за която се следва изплащане на трудово възнаграждение. Изведен е извод, че в случая са налице доказателства, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ за изплащане на претендираното обезщетение по Заявление- декларация по чл.50, ал.1 и ал.5 от /КСО/, и които съгласно разпоредбата на чл.40, ал.4, т.2 от КСО обосновават спиране на производството по изплащането му до приключване на проверката относно достоверността на декларираните от осигурителя данни в Регистъра на осигурените лица.

С жалба с вх. № Ц1012-21-1304 от 23.11.2020г. на Д. С. посоченото разпореждане е обжалвано пред Директора на ТП на НОИ С.- град.

С оспорваното Решение № 1040-21-24/12.01.2021 г. на директор на Териториално поделение- С. град на Национален осигурителен институт /ТП на НОИ- С. град/, е потвърдено Разпореждане № Д-21-999-00-[ЕГН]/28.10.2020г., издадено от ръководител по изплащане на обезщетенията и помощите към Териториално поделение- С. град на Национален осигурителен институт.

В съдебното производство е приобщена административната преписка, както и допълнително ангажираните писмени доказателства от страна на жалбоподателя.

В хода на съдебното производство, е открито производство по чл.193 ГПК по оспорване истинността на документ- Декларация с вх. №104320-1417#42/03.08.2020 г.

досежно подписа на А. Б. Г. /в оригинал/, като съдът разпреди доказателствената тежест според чл.193, ал.3 ГПК. В съдебно заседание на 09.06.2021 г. при разпит в качеството на свидетел на А. Б. Г., същият потвърди положението от него подписан в декларацията. Предвид това не се обори истинността на частния документ. Свидетелят Г., управител на [фирма] потвърди, че познава Д. С. и я назначил на длъжност „секретар“. При предявяване на обаче на трудовия договор на жалбоподателката същият отрича подписа да е негов. Същевременно Г. поддържа посоченото в декларацията пред контролните органи на НОИ, но сочи че не му предоставили време да представи документи и му казали какво да напише. Показанията на този свидетел са вътрешно противоречиви. Същият освен това твърди, че продължавал да е управител на дружеството, но от средата на 2020 г. не се занимавал с фирмата и заявява: „Предоставих фирмата на мой близък приятел, който я предостави на негов приятел, който не познавам“.

При така установените факти, Административен съд София-град формира следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорване. Жалбата е подадена в срок и е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "ж" вр. чл. 40, ал. 4 КСО разпорежданията за спиране на производството по отпускането или изплащането на обезщетенията за временна неработоспособност, трудова злополука или професионална болест, трудоустрояване, бременност и раждане и отглеждане на дете се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им.

Процесното Решение и разпореждането, което е потвърдено с него са издадени от компетентни органи. Оспорваният индивидуален административен акт е издаден в рамките на материална, териториална и времева компетентност на Директора на ТП на НОИ С.- град. Разпореждането и потвърдителното решение са в писмена форма, като са спазени административнопроизводствените правила по издаването им.

По отношение съответствието с материалния закон, съдът намира следното:

Според разпоредбата на чл. 48а, ал. 1 КСО, осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за бременност и раждане вместо трудово възнаграждение, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

Хипотезите, при които длъжностното лице издава разпореждане за спиране на производството по отпускането или изплащането на обезщетенията за временна неработоспособност, трудова злополука или професионална болест, трудоустрояване, бременност и раждане и отглеждане на дете, са предвидени в разпоредбата на чл. 40, ал. 4 КСО.

Според чл. 40, ал. 4 КСО /в относимата редакция/, длъжностното лице по ал. 3 издава разпореждане за спиране на производството по отпускането или изплащането на обезщетенията за временна неработоспособност, трудова злополука или професионална болест, трудоустрояване, бременност и раждане и отглеждане на дете

до 2- годишна възраст, когато: 1. са обжалвани актове на органите на медицинската експертиза; 2. са представени доказателства, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението; 3. не са предоставени данни за издадените болнични листове и решенията по обжалването им в регистъра по чл. 33, ал. 5, т. 12. В процесното разпореждане е посочена хипотезата на чл.40, ал.4, т.2 КСО. В случая решаващият орган е приел, че констатираните данни съгласно разпоредбата на чл.1, ал.2 от НПОПДОО и назначената проверка по разходите на ДОО в [фирма], необходима за изясняване на осигурителния статус на жалбоподателката представляват доказателства по смисъла на чл.40, ал.4, т.2 от КСО за спиране на производството, тъй като обосновават вероятност претендираното право на обезщетение да не съществува и могат да доведат до постановяване на отказ за изплащане на парично обезщетение по представеното на основание чл.9, ал.1 от НПОПДОО приложение № 10 за изплащане на парично обезщетение по чл.50-51 от КСО, както и до възстановяване на неправомерно получени парични обезщетения за сметка на Държавния обществен фонд. Предвид това и че проверката по разходите на ДОО в [фирма] не е приключила, основанийето за спиране на производството по изплащане на парично обезщетение по чл. 50-51 от КСО не е отпаднало.

Изискването или възлагането на проверка обаче не е доказателство по смисъла на чл. 40, ал. 4, т. 2 КСО, т. е. не е доказателство, което може да доведе до издаване на разпореждане за отказ за изплащане на обезщетение, тъй като едва в хода на самата проверка ще бъдат установени правнорелевантни факти и обстоятелства. В този смисъл са Решение № 4929 от 3.04.2019 г. на ВАС по адм. д. № 9298/2018 г., Решение № 5003 от 3.04.2019 г. на ВАС по адм. д. № 11628/2018 г. /. С оглед на това следва да се приеме, че към момента на издаване на разпореждането и решението не са посочени, а и по делото не са ангажирани доказателства, които биха могли да доведат до издаване на разпореждане за отказ от изплащане на обезщетението. На практика, към датата на издаване на разпореждането и решението на директора на ТП на НОИ са били налице само съмнения относно определени обстоятелства, конкретно относно наличието на основание за възникване на осигурително правоотношение, с оглед данните от НАП по отношение на осигурителя- [фирма], за липса на преведани осигурителни вноски за ДОО и Годишни данъчни декларации от дружеството, както и предвид данните, съдържащи се в декларацията на управителя на дружеството, но не и доказателства, които да обосновават спиране на производството по отпускане и изплащане на обезщетение на лицето. В случая жалбоподателката не се явява самоосигуряващо се лице, следователно необходимо и достатъчно условие за възникване и упражняване правото на обезщетение за бременност и раждане е осигурителните вноски да са внесени или дължими от страна на осигурителя. Безспорно е по делото, че за лицето не са внесени от осигурителя осигурителните вноски, но същите са дължими. Съгласно чл. 49, ал. 1 КСО дневното парично обезщетение при бременност и раждане се определя в размер на 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица- внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на временната неработоспособност, поради бременност и раждане. Към момента на постановяване на акта за спиране не са налични доказателства, които да навеждат на извода, че С. няма качеството на осигурено лице по смисъла на §1, т.3 от ДР на КСО

или че са налице императивно изброените предпоставки по чл.40, ал.4 от КСО. Т.е. съмненията на органите на ТП на НОИ –С. град, че дружеството не е извършвало стопанска дейност, а от там и физическото лице не е осъществявало трудова дейност, трябва да бъдат заменени с конкретни доказателства.

Следва само да се отбележи, че в действащата към настоящия момент разпоредба на чл.40, ал.4, т.2 КСО (изм. – ДВ, бр. 103 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) законодателят е въвел изрична възможност за спиране на производството по отпускането или изплащането на обезщетенията при извършване на проверка от контролен или друг компетентен орган относно обстоятелства от значение за правото или размера на обезщетението, като в тази хипотеза спирането е ограничено със срок- до приключване на проверката, но за не повече от 6 месеца. Същата разпоредба не е в сила към спирането с изрично посочена дата в разпореждането- „считано от 28.10.2020 г.“, обжалването на което не спира изпълнението, както е отразено в акта. Следва да се има предвид обаче, че чл. 40, ал. 1 КСО регламентира правото на осигурените лица за общо заболяване и майчинство на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, при визираните в същия кодекс условия. Осигурителното обезщетение за временна неработоспособност цели да замести липсващия трудов доход на осигуреното лице, което е престанало да работи, поради настъпилия осигурителен риск. В тази връзка не може да бъде споделена тезата на административния орган, че е възможно спиране на производството по изплащане на процесното обезщетение и липса на произнасяне по същество близо половин година, за да се изчака резултата от проверката на осигурителя. Това не кореспондира с целта на закона за своевременно получаване на обезщетението, когато осигуреното лице е уязвимо, в случая поради бременност и раждане.

По изложените съображения оспореното решение и потвърденото с него разпореждане следва да бъдат отменени.

Предвид разпоредбата на чл. 173, ал. 2 от АПК, тъй като естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество от съда, следва да се изпрати преписката на административния орган за ново произнасяне при спазване на задължителните указания, дадени в мотивите на настоящото съдебно решение.

С оглед изхода на спора и въпреки направеното искане в жалбата за присъждане на разноски, доколкото от страна на жалбоподателя не са ангажирани доказателства, такива не се следват.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. П. С., ЕГН- [ЕГН] Решение № 1040-21-24/12.01.2021 г. на Директор на Териториално поделение- С. град на Национален осигурителен институт, с което е потвърдено Разпореждане № Д-21-999-00-[ЕГН]/28.10.2020г., издадено от Ръководител по изплащане на обезщетенията и помощите към Териториално поделение- С. град на Национален осигурителен институт.

ВРЪЩА преписката на административния орган за продължаване на административното производство, при съобразяване на задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

Решението е окончателно на основание чл. 119, във вр. с чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „Ж“ от КСО.

СЪДИЯ: